

הגשת מזון מרוכז בבית החליבה

הפרות בסככה או ברפת ולנקות את האיבוס. לפי שיטה זו מנקים את האיבוס בסככה או ברפת פעם אחת ביום לפני הגשת המ"מ. בעדר, בו מוחזקות הפרות בסככה שכרגיל אין בה מקומות קבועים לפרות, הרפתן המגיש את המ"מ צריך להכיר היטב כל פרה ופרה כדי שיידע כיצד לחלק את המזון. עובדה מצערת היא שבעדרים רבים לא כל רפתן מסוגל לבצע את העבודה הזו, כי לא כל רפתן מכיר את כל הפרות די הצורך. אם נרצה לחלק את כל המ"מ מחוץ לבית החליבה יהיה עלינו לחלקו בדרך כלל ב-3 מנות ליממה ולשם כך לנקות את האיבוס 3 פעמים ביום במקום פעם אחת. ועוד דבר – הגשת המ"מ תיעשה רק ע"י עובדים המכירים את כל הפרות, דבר המקשה על סידור העבודה.

אך לא זו בלבד: עד כה בחליבה במכונה מיטלטלת היינו רגילים שפרותינו אכלו את מרבית המזון המוגש להן במשך היממה בסמיכות לשעות החליבה כשהן קשורות ברפת. עכשיו עם העברת העדר לחליבה מרכזית בבית החליבה נתונות הפרות במשך מספר שעות במצב שאין אפשרות להגיש להן איזה מזון שהוא. ממילא יוצא שהזמן הפנוי להגשת המזון מצטמצם. מצב זה הוא בלתי נוח במיוחד כשהעדר מוחזק ברפת בנויה ועל הרפתנים מוטל לא רק לקשור את הפרות לפני הגשת המזון אלא גם להוציאן לחצר אחרי הארוחה. במקרה זה עלול לקרות לא פעם שהרפתנים הספיקו לסיים את כל העבודות אך הפרות טרם גמרו לאכול. במקרים אלה או שיהיה צורך לדחות את הוצאת הפרות מן הרפת או להוציאן בטרם הספיקו לאכול את כל המזון. דעתי היא שכל משק צריך לשקול היטב את כל הנימוקים בעד ונגד, לפני שיחליט על הפסקת ההגשה של מ"מ בעמדות החליבה.

חי הברון

בוקרים רבים וכן מתכנני בתי החליבה בוחנים בזמן האחרון את השאלה אם להגיש מזון מרוכז לפרות בשעת חליבתן בבית החליבה או לאו. לעיתים נשאלת השאלה אם הפרות תיחלבנה ברצון גם כשאין הן מקבלות את המזון המרוכז ה"מושר" אותן לתוך הבנין. מספר משקים בארץ כן גם משקים רבים בחו"ל הרגילו את הפרות להיכנס לעמדות ולהיחלב יפה מבלי לקבל מזון מרוכז בשעת החליבה, דבר זה הוכח לא פעם.

ברצוני להעמיד את שאלת ההגשה של המ"מ באור הנכון. אין, לדעתי, כאן שאלה של אפשרות הכנסת הפרות לעמדת החליבה ללא הגשת המ"מ. פרשה זו נפתרה בחיוב, השאלה היא: האם רצוי, מבחינת סידורי העבודה ואופן הטיפול בעדר בכלל לוותר על הגשת מנת המ"מ בעמדה בשעת החליבה. ועוד – איך משתלבת הגשת המ"מ עם יתר העבודות והסידורים ברפת וכיצד תשפיע הפסקת הנוהג הזה על מהלך העבודה ברפת בכלל. נבדוק קודם כל מה הם הנימוקים בעד הפסקת ההגשה של מ"מ בשעת החליבה:

1. חסכון בהשקעה היסודית בהקמת בית החליבה.
2. מניעת בזבזת מ"מ בעמדות המתפור כשהפרה אוכלת מאיבוס צר.
3. מניעת לכלוך מבית החליבה הבא מהגשת המ"מ.
4. נוחיות רבה יותר לחולב בשעת עבודתו. כנגד נימוקים אלה עלינו לבדוק היטב איך משתלבת הגשת המ"מ בשעת החליבה עם יתר העבודות ברפת. כשמגשים לפרות מנת מ"מ בשעת החליבה מקבלות כל הפרות מנת יסוד יומית בבית החליבה, ואילו את ההשלמה האינדיבידואלית מגישים במנה נוספת אחת ליום. לשם הגשת מנת ההשלמה מן ההכרח לקשור את